

ในสัปดาห์ที่ 22 ระหว่างวันที่ 29 พฤษภาคม – 4 มิถุนายน พ.ศ. 2548 สำนักระบาดวิทยา ได้รับรายงานผู้ป่วยด้วยโรคในข่ายงานเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาที่น่าสนใจ ดังนี้

สถานการณ์ภายในประเทศ

1. อหิวาตกโรค 1 ราย จากจังหวัดอุดรธานี สำนักระบาดได้รับรายงานวันที่ 3 มิถุนายน พ.ศ. 2548 ผู้ป่วยเป็นเด็กหญิง อายุ 5 ปี อาศัยอยู่กับตาชาย ที่บ้านเลขที่ 109 หมู่ 10 บ้านกุดคำ ตำบลทุ่งฝน อำเภอทุ่งฝน เริ่มมีอาการถ่ายเป็นน้ำ 2 ครั้ง ตั้งแต่วันที่ 3 พฤษภาคม พ.ศ. 2548 เวลา 24.00 น. ไปรับการรักษาที่สถานีอนามัยกุดคำ วันที่ 4 พฤษภาคม พ.ศ. 2548 ทำ Rectal Swab Culture ส่งตรวจที่ห้องปฏิบัติการ โรงพยาบาลบ้านดุง ทราบผลวันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2548 และส่งตรวจยืนยันที่ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์อุดรธานี พบ *Vibrio Cholerae* El Tor Ogawa จากการสอบสวนโรคของทีม SRRT สงสัยชนมจินนำยาที่ตาของผู้ป่วย นำมาจากงานทำบุญสังฆทานวัดดอนสวรรค์ จังหวัดนครราชสีมา เมื่อวันที่ 27 เมษายน พ.ศ. 2548 มีผู้ร่วมรับประทานด้วยกัน 7 คน มีอาการถ่ายเหลวอีก 2 คน (ตาข่ายผู้ป่วย เริ่มมีอาการเมื่อ 29 เมษายน พ.ศ. 2548 ซ้อยรับประทานเอง) แต่ไม่สามารถติดตามญาติที่เป็นคนนำขนมจिनมาร่วมทำบุญได้ เนื่องจากไม่ทราบที่อยู่ ค้นหาผู้สัมผัสที่หมู่บ้านและทำ Rectal Swab Culture จำนวน 40 ราย เก็บตัวอย่างอาหาร 9 ตัวอย่าง และน้ำ 6 ตัวอย่าง ให้ผลลบอย่างไรก็ตาม เจ้าหน้าที่ได้ป้องกันและควบคุมโรคในพื้นที่จากการเฝ้าระวังโรค ขณะนี้ ยังไม่มีรายงานผู้ป่วยรายใหม่

2. สงสัยไข้เลือดออกเสียชีวิต 2 ราย ที่จังหวัดลพบุรี และ นนทบุรี

ลพบุรี ผู้เสียชีวิตเป็นเด็กชาย อายุ 12 ปี เป็นนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนแห่งหนึ่ง ที่อยู่ 144 ซอย 6 เขตเทศบาล ตำบลทะเล อำเภอเมือง เริ่มป่วยด้วยอาการไข้สูง ชิม อาเจียน อ่อนเพลีย วันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ. 2548 ไปรักษาที่คลินิกอาการไม่ดีขึ้น ต่อมาเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลลพบุรี วันที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2548 เวลา 21.50 น. ด้วยอาการมีผื่นแดงตามตัว มีไข้ 37.6 องศาเซลเซียส ผลตรวจเลือด (19 พฤษภาคม) Haematocrit 42%, Platelet 132,000 เซลต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร จากการเอกซเรย์ พบมีหัวใจโตและน้ำท่วมปอด เสียชีวิตวันที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2548 เวลา 02.35 น. ผู้ป่วยมีประวัติโรคอ้วน (obesity) ตั้งแต่อายุ 3 ปี เคยชัก 3 ครั้ง รับประทานยากันชักมา 2 ปี และมี Cardiomegaly มานานกว่า 2 ปี ทีมเจ้าหน้าที่ได้สอบสวนและป้องกัน ควบคุมโรค ตั้งแต่วันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2548 พบบ้านผู้ป่วยเป็นบ้านเช่า บางห้องไม่มีผู้อาศัยอยู่ จึงเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย ได้แจกทรายอะเบท รวม 27 หลังคาเรือน พบลูกน้ำ 11 หลัง HI = 40.74 ส่วนใหญ่อยู่ในภาชนะที่ไม่ใช้ประโยชน์และได้ฉีดพ่นหมอกควันวันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2548 จังหวัดมีการจัดประชุม WAR ROOM ผู้รับผิดชอบไข้เลือดออกทุกอำเภอและตำบลที่มีผู้ป่วย เพื่อกำหนดมาตรการเฝ้าระวัง สอบสวน ควบคุมโรค อย่างเคร่งครัด

นนทบุรี ผู้เสียชีวิต เป็นเพศหญิง อายุ 36 ปี อาชีพรับจ้างโรงงานน้ำแข็ง ที่อยู่ 127/11 หมู่ที่ 2 ตำบลโสนลอย อ.บางบัวทอง จ.นนทบุรี เริ่มป่วยวันที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ. 2548 ด้วยอาการไข้สูง 39 องศาเซลเซียส ปวดศีรษะ ใจสั่น วันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2548 มีอาการปวดหัวไหล่ข้างซ้าย ไปรักษาที่โรงพยาบาลพระนั่งเกล้าได้ยามารับประทาน ต่อมาเข้ารับการรักษาวันที่ 2 มิถุนายน พ.ศ. 2548 เสียชีวิตวันที่ 3 มิถุนายน พ.ศ. 2548 เวลา 13.25 น. ผลตรวจเลือด Haematocrit 63%, Platelet 175,000 เซลต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร ผลการเอกซเรย์ไม่พบอาการผิดปกติ ส่งตรวจ Dengue titer กำลังรอผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ แพทย์วินิจฉัย Septic joint R/O DSS จากการสอบสวนโรคเบื้องต้น ทราบว่า ผู้ป่วยไม่มีโรคประจำตัว อยู่กับสามี และลูกอีก 2 คน จากการตรวจดูสภาพบ้าน เป็นทาวเฮาส์ 1 ชั้น ค่อนข้างสะอาด ขณะนี้เจ้าหน้าที่กำลังสอบสวนหารายละเอียดเพิ่มเติม และเฝ้าระวังโรคในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

3. สงสัยโรคเลปโตสไปโรซิส 2 ราย ที่จังหวัดพิษณุโลก และจังหวัดยะลา

พิษณุโลก ผู้ป่วยเพศชาย อายุ 66 ปี เป็นพระภิกษุ ที่อยู่ วัดแห่งหนึ่ง ในตำบลคอนทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก เริ่มป่วยวันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2548 ด้วยอาการปวดเมื่อยกล้ามเนื้ออย่างรุนแรง กดเจ็บตามกล้ามเนื้อโดยเฉพาะบริเวณน่อง ไอแห้ง ปัสสาวะสีเข้ม บางครั้งคอแข็ง รับการรักษาวันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2548 ที่โรงพยาบาลวัดโบสถ์ และส่งไปรักษาต่อที่โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก ผลการตรวจ Latex agglutination test วันที่ 26 พฤษภาคม พ.ศ. 2548 ให้ผลบวก แพทย์วินิจฉัย obstructive jaundice R/O leptospirosis ขณะนี้ ผู้ป่วยยังรักษาอยู่ที่ ทีมสอบสวนโรคศึกษาสภาพแวดล้อมบริเวณวัด อยู่กลางทุ่งนา พบหนูชุกชุม ประกอบกับผู้ป่วยมีแผลแตกบริเวณอุ้งเท้าทั้งสองข้าง ออกบิณฑบาตรเดินโดยไม่สวมรองเท้า

ยะลา ผู้ป่วยเพศชาย อายุ 27 ปี อาชีพรับจ้างกรีดยาง ที่อยู่ เป็นบ้านเช่าไม่มีเลขที่ หมู่ที่ 2 บ้านวังไทร ตำบล แม่หวาด อำเภอธารโต จังหวัดยะลา เริ่มป่วยวันที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2548 ด้วยอาการไข้เฉียบพลัน ปวดศีรษะอย่างรุนแรง กดเจ็บตามกล้ามเนื้อ โดยเฉพาะบริเวณน่อง ปัสสาวะสีเข้ม คอแข็ง ตา ตัว เหลือง เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลเบตง วันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2548 แพทย์วินิจฉัย Fever cause ส่งตรวจ Lepto titer ที่ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์สงขลา ตรวจครั้งที่ 1 วันที่ 26 พฤษภาคม พ.ศ. 2548 และครั้งที่ 2 วันที่ 2 มิถุนายน พ.ศ. 2548 กำลังรอผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ ทีมสอบสวนโรคศึกษาสภาพแวดล้อม พบบริเวณที่พักอาศัย มีน้ำท่วมขังเฉอะแฉะ ผู้ป่วยมีบาดแผลที่เท้า ได้ไปดักปลาที่ท้ายเขื่อน เท้าสัมผัสแช่น้ำโดยไม่สวมรองเท้า

4. โรคมือ ปาก เท้า 5 ราย ที่จังหวัดบุรีรัมย์ และ ชัยนาท

บุรีรัมย์ ผู้ป่วย 3 ราย เป็นเด็กชายทั้งหมด อายุ 6 เดือน – 2 ปี ผู้ป่วย 2 ราย อยู่ที่หมู่ 10 ตำบลทรัพย์พระยา อำเภอนางรอง และอีก 1 ราย อยู่ที่อำเภอพุทไธสง เริ่มป่วย 29 พฤษภาคม – 1 มิถุนายน พ.ศ. 2548 ด้วยอาการมีผื่นบริเวณกระพุ้งแก้ม/เหงือก ที่ฝ่ามือ ฝ่าเท้า และบริเวณก้น เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลชุมชนประจำอำเภอ เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม – 2 มิถุนายน พ.ศ. 2548 เจ้าหน้าที่ได้สอบสวนโรค ป้องกันและควบคุมโรค ให้สุขศึกษาในพื้นที่แล้วยังไม่สามารถระบุสาเหตุได้ชัดเจน และกำลังเฝ้าระวังโรคในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง ขณะนี้ รอผลการตรวจเลือดเพื่อยืนยัน

ชัยนาท ผู้ป่วย 2 ราย เป็นเพศชาย อายุ 3 ปี ทั้งหมดอยู่ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนของวิทยาลัยพยาบาลแห่งหนึ่ง ตำบลบ้านกล้วย และ ตำบลเขาท่าพระ อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท เริ่มป่วยวันที่ 29 – 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2548 ด้วยอาการมีผื่นที่คอหอย กระพุ้งแก้ม/เหงือก ฝ่ามือ ฝ่าเท้า บางรายปวดศีรษะ เข้ารับการรักษาที่ โรงพยาบาลชัยนาท วันที่ 1 – 2 มิถุนายน พ.ศ. 2548 ผู้ป่วยกำลังรักษาอยู่และกำลังรอผลการตรวจ Stool culture ทีม SRRT ได้สอบสวน ป้องกันและควบคุมโรคในพื้นที่ ขณะนี้ ยังไม่มีผู้ป่วยรายใหม่

สถานการณ์ต่างประเทศ

1. การระบาดของ *E. coli* 0157 ประเทศสหรัฐอเมริกา วันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2548 มีรายงานการระบาดจากการติดเชื้อ *E. coli* 0157 ที่รัฐ Oregon เหตุเกิดใน Camp Yamhill โดยมีผู้ป่วยอย่างน้อย 10 ราย ที่มีผลตรวจพิสูจน์ยืนยัน ค่ายนี้ตั้งอยู่ห่างไปราว 8 ไมล์ทางตะวันตกของ Yamhill county เป็นค่ายที่ทำกิจกรรมส่งเสริมค่านิยมของชาวคริสเตียน ผู้ที่เข้าค่ายมีอายุ 17-20 ปี คาดว่า มีผู้เสี่ยงที่จะป่วยจากเชื้อมีประมาณ 120 ราย ซึ่งเชื้อ *E. coli* 0157 จะทำให้เกิดอาการถ่ายเหลวปนเลือดเป็นตะคริว มีปัญหาทางไต ติดต่อกันโดยการรับประทานเนื้อปิ้งไม่สุก การว่ายน้ำในแหล่งน้ำที่มีเชื้อปนอยู่ สัมผัสสัตว์ที่ติดเชื้อ ดื่มนมที่ไม่ผ่านการฆ่าเชื้อโดยวิธีพาสเจอร์ไรส์ ดื่มน้ำผลไม้

หรือน้ำที่มีเชื้อโรคนี้อยู่ หรือติดจากผู้ป่วยได้ โรคนี้ในเด็กสามารถทำให้เสียชีวิตได้จากไตวาย ดังนั้น ผู้ป่วยต้องรีบรักษาโดยเร็ว ขณะนี้ เจ้าหน้าที่กำลังสอบสวนโรคอยู่

2. โรคโปลิโอ ประเทศเยเมน เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม พ.ศ. 2548 กระทรวงสาธารณสุขของประเทศเยเมนยืนยันว่ามีผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้นอีก 71 ราย ซึ่งอยู่ที่ Hudaidah governorate ทางชายฝั่งทะเลแดง ที่เดียวกับผู้ป่วยบ่งบอกรายแรก ทำให้ยอดผู้ป่วยเป็น 179 ราย การระบาดครั้งนี้ มีรายงานครั้งแรก เมื่อวันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2548 โดยผู้ป่วยรายแรก เริ่มป่วยวันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 ปัจจุบันมีเขตการปกครอง 11 แห่ง ที่พบว่ามี การระบาดของโรคนี้ ได้มีการรณรงค์ให้วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอทั่วประเทศ ในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ระหว่างวันที่ 30 พฤษภาคม – 2 มิถุนายน พ.ศ.2548 และครั้งที่สองวันที่ 11 กรกฎาคม พ.ศ. 2548

3. โรคอาหารเป็นพิษจากเชื้อซัลโมเนลลา ประเทศสหรัฐอเมริกา ที่รัฐ South Carolina จากการระบาดที่ Camden เมื่อวันที่ 3 มิถุนายน พ.ศ. 2548 มีรายงานผลการตรวจพิสูจน์ในไก่วงพบเชื้อ *Salmonella enterica* serotype Enteritidis ระหว่างวันที่ 19 – 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2548 มีผู้ป่วยยืนยันและต้องสงสัยรวม 304 ราย เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล 56 ราย.

